

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1847	Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ (Ἰω. 20,19-31) 27 Ἀπριλίου 2014	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Οἱ σύγχρονοι Θωμᾶδες

«Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου» (Ἰω. 20,28)

Ἐορτὴ σήμερα, ἀγαπητοί μου· «αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ» (Ψαλμ. 117,24). **Τριπλῆ ἑορτῆ.** Εἶνε πρῶτον Κυριακῆ. Δεύτερον εἶνε ὄχι ἀπλῶς Κυριακῆ ἀλλὰ ἡ πρώτη Κυριακῆ μετὰ τὸ Πάσχα· γι' αὐτὸ στὴ γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας μας ὀνομάζεται *Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπασχα*, τῆς πρώτης δηλαδὴ ἐπαναλήψεως τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ποῦ θ' ἀκολουθῆ ἐν συνεχείᾳ κάθε ὀκτῶ ἡμέρες. Καὶ τρίτον τὴν Κυριακῆ αὐτὴ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τιμᾷ τὸν ἅγιο ἀπόστολο Θωμᾶ.

Ἄνοιγονται λοιπὸν πολλὰ θέματα. Ἐδῶ θὰ περιορισθοῦμε στὸν ἀπόστολο **Θωμᾶ**.

Ὁ Θωμᾶς, ἀγαπητοί μου, ἦταν **ἓνας ἀπλὸς Γαλιλαῖος**. Δὲν καταγόταν ἀπὸ τὶς μεγάλες οἰκογένειες, δὲν ἔζησε σὲ αὐλὲς βασιλέων, δὲν φοίτησε σὲ στοεὲς φιλοσόφων καὶ ῥητόρων. Ἦταν ἓνας ἀπὸ ἐκείνους ποῦ κάλεσε ὁ Χριστός. Δέχθηκε τὴν πρόσκλησι «*Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων*» (Ματθ. 4,20), ἐγκατέλειψε τὰ πάντα, συγγενεῖς καὶ φίλους, καὶ ἀνῆκε πλέον στὴ χορεία τῶν δώδεκα ἀποστόλων.

Ἦταν εὐγενῆς ὑπαρξι, ἀλλὰ **εἶχε ἓνα ἐλάττωμα**. Ὑπάρχει ἄνθρωπος χωρὶς ἐλάττωμα; Καὶ ὁ ἀγιώτερος θὰ ἔχη κάποιον ἐλάττωμα, ὅπως πάλι καὶ ὁ μεγαλύτερος κακοῦργος θὰ ἔχη κι αὐτὸς κάποιον προτέρημα. Μεῖγμα εἶνε ὁ ἄνθρωπος κακίας καὶ ἀρετῆς.

Ποιό λοιπὸν ἦταν τὸ ἐλάττωμα τοῦ Θωμᾶ; **Ἦταν μελάγχολος**. Ὁ μελάγχολος χαρακτήρας τὰ βλέπει ὅλα μαῦρα (τὸ ἀντίθετο τοῦ αἰσιοδόξου, ποῦ καὶ τὰ μαῦρα τὰ βλέπει ἄσπρα). Ὁ Θωμᾶς τὰ ἔβλεπε ὅλα σκοτεινά. Κατ' ἐπανάληψιν ἐκφράσθηκε ἀπαισιόδοξα ὡς πρὸς τὴν πορεία τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ ἡ μελαγχολία του ἔφτασε στὸ ζενιθ ἢ μᾶλλον στὸ ναδίρ – πότε; Ὅταν εἶδε ὅτι τὰ ὄνειρα κ' οἱ ἐλπίδες του διαψεύσθηκαν. Ἦλπιζε, ὅτι μιὰ μέρα ὁ Ναζωραῖος θὰ νικοῦσε τοὺς ἐχθρούς, θὰ ἔδιωχνε τὶς

λεγεῶνες τῶν Ῥωμαίων κατακτητῶν, καὶ θὰ ἴδρουε παγκόσμιο βασίλειο. Ὅταν ὅμως εἶδε τὸ Διδάσκαλό του νὰ συλλαμβάνεται, νὰ ὀδηγῆται στὰ πραιτώρια, νὰ ραπίζεται, νὰ μαστιγώνεται, νὰ σταυρώνεται, εἶπε· Πάει, ὄνειρο ἦταν καὶ διαλύθηκε. Ἐπέστρεψε λοιπὸν στὶς προηγούμενες ἀσχολίες του, ἀκόμη πιὸ μελάγχολος τώρα.

Ἀλλὰ ξαφνικὰ μέσ' στὸ σκοτάδι ἔπεσε φωτοβολίδα. Ὅχι ἀπλῶς φωτοβολίδα ἀλλὰ ἥλιος ἦταν τὸ μεγάλο ἄγγελμα, τὸ μήνυμα τὸ ὑπὲρ πᾶν μήνυμα, ὅτι **ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε**. Τὴν πρώτη κιόλας ἡμέρα ἐμφανίσθηκε στοὺς συναθροισμένους μαθητὰς καὶ εἶπε τὸ θεσπέσιο ἐκεῖνο «*Εἰρήνη ὑμῖν*» (Ἰω. 20,19-20). Αὐτὸ ποῦ ζητάει σήμερα ὁ κόσμος εἶνε ἡ ἐπιφανειακὴ εἰρήνη. Ἀλλ' εἰρήνη παρέχει ὁ Χριστός, τὴν εἰρήνη τοῦ βάθους. Ἡ εἰρήνη ποῦ δίνει ὁ Χριστὸς εἶνε τριπλῆ· εἰρήνη μὲ τὸ Θεό, εἰρήνη μὲ τὸν πλησίον, εἰρήνη μὲ τὸν ἑαυτό μας. Αὐτὸ εἶνε τὸ βάθος τῆς εἰρήνης τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ.

Τότε οἱ μαθηταὶ πείσθηκαν ὅτι ὁ Κύριος ἀναστήθηκε. Ὁ Θωμᾶς ὅμως ἀπουσίαζε ἀπὸ τὴν ἱερὰ σύναξι. Ὅταν κατόπιν τὸν εἶδαν οἱ συμμαθηταὶ τοῦ ἔλεξαν· –«*Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον*» (Ἰω. 20,25), ἀναστήθηκε! –Μπᾶ, τοὺς ἀπαντᾷ, **δὲν πιστεύω**. –Ἀναστήθηκε! ἐπέμεναν ἐκεῖνοι. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἠθελε νὰ τὸ πιστέψη. Σὰ ν' ἀκούω τὸ διάλογό τους. –Μὰ δὲ μᾶς πιστεύεις λοιπόν; ψέματα σοῦ λέμε; μᾶς ξέρεις γιὰ ψεύτες, ἀπατεῶνες; –Ὅχι, δὲν πιστεύω· μόνο ἂν τὸν δῶ μὲ τὰ μάτια μου, τὸν ἀκούσω μὲ τ' αὐτιά μου, τὸν ψηλαφήσω μὲ τὰ χέρια μου, τότε θὰ πεισθῶ.

Μετὰ ἀπὸ ὀκτῶ ἡμέρες στὴ σύναξί τους ἦταν καὶ ὁ Θωμᾶς. Ἔρχεται πάλι ὁ Χριστὸς «*τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*» (Ἰ.ἀ. 20,26).

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀνοίγω μία παρένθεσι. Ἐρωτοῦν οἱ ἄπιστοι· Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ἐμφανισθῆ **«κεκλεισμένων τῶν θυρῶν»**;... Ὅταν ἤμασταν μικροὶ στὸ σχολεῖο ἓνας δάσκαλος μᾶς ἔθετε τὸ αἶνιγμα· «Κλείνω τὸ σπιτάκι μου κι ὁ

κλέφτης εἶνε μέσα· τί εἶνε;». Ἐμεῖς δὲν μπορούσαμε νὰ τὸ βροῦμε· κ' ἐκεῖνος, ἀφοῦ γιὰ λίγο μᾶς βασάνιζε, ἔλεγε· Εἶνε ὁ ἥλιος, ποὺ περνάει τὰ τζάμια καὶ μπαίνει! Στὶς μέρες μας ἔχουμε κι ἄλλα παραδείγματα. Εἶσαι κλεισμένος στὸ σπίτι, ἀνοίγεις τὸ ραδιόφωνο κι ἀκοῦς φωνές ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὰ ἄκρα τῆς γῆς. Κλειστὸ εἶνε τὸ σπίτι, ἀνοίγεις τὴν τηλεόρασι καὶ βλέπεις μέσα στὸ δωμάτιό σου ποικίλα πρόσωπα, σὰν νὰ τὰ ἴχης μπροστά σου. Πῶς γίνονται αὐτά; Δὲν εἶνε θαῦμα, εἶνε ἐρτζιανὰ κύματα ποὺ λέει ἡ φυσικὴ. Αὐτὸς λοιπὸν ποὺ ἔκανε τὸν ἥλιο ὥστε νὰ διαπερνᾷ τὰ τζάμια, ποὺ ἔκανε τὰ ἐρτζιανὰ κύματα ὥστε νὰ φτάνουν μέσα στὸ σαλόνι σου, δὲν μπορούσε νὰ ἐμφανισθῆ «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν»; Εἶνε ὁ Κύριος τοῦ παντός.

Εἰσήλθε λοιπὸν «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον». Καλεῖ τότε τὸν Θωμᾶ καὶ τοῦ λέει· Γιατί ἀπιστεῖς; Ἔλα, πλησίασέ με· «φέρε τὸν δάκτυλό σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χειράς μου, καὶ φέρε τὴν χειρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός» (ἔ.ἀ. 20,27). Ὁ Θωμᾶς κατάπληκτος φωνάζει· «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου» (ἔ.ἀ. 20,28). Ἔτσι **ἔσβησε κάθε ἀμφιβολία** ποὺ ὑπῆρχε μέσα του.

«Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου». Σὲ κάποιον ἄλλο κήρυγμα ἐπέστησα τὴν προσοχὴ στὴ σημασία ποὺ ἔχει ἐκεῖνο τὸ «**μου**». Ὅταν μιλάμε σὲ ἕνα γιατρό, τὸν προσφωνοῦμε «γιατρέ»· ἂν ὁμως ὁ γιατρός αὐτός σὲ θεραπεύσῃ καὶ σὲ σώσῃ, τότε πλέον δὲν λές «γιατρέ», ἀλλὰ λές «γιατρέ μου» καὶ στοὺς ἄλλους λές «Αὐτὸς εἶνε ὁ γιατρός μου». Αὐτὸ τὸ «μου» λείπει σήμερα. Ζήτημα μέσ' στοὺς χίλιους ἀνθρώπους ἕνας νὰ λέῃ «ὁ Χριστός μου», «ὁ Σωτήρας μου», «ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου», μὲ τρόπο δηλαδὴ ποὺ δείχνει ὄχι τυπικὴ ἀλλὰ στενὴ οὐσιαστικὴ σχέσι μὲ τὸν Θεάνθρωπο.

* * *

Ἀπὸ τότε, ἀγαπητοί μου, πέρασαν εἴκοσι αἰῶνες. Τί στάσι τηροῦν σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἀπέναντι στὸν ἀναστάντα Χριστό; Ἄν ρίξουμε μιὰ ματιά, θὰ διακρίνουμε **τρεῖς κατηγορίες**.

● Ὑπάρχουν οἱ **ἄπιστοι**. Πέρα ἀπ' τὸ φαί, τὴ διασκέδασι, τὸ αὐτοκίνητο, τὸ θέαμα, τὸ σέξ, τίποτε ἄλλο δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει. Ἡ ζωὴ τους εἶνε «**Φάγωμεν καὶ πῖωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν**» (Ἠσ. 22,13 = Α' Κορ. 15,32). Δὲν τοὺς συγκινοῦν οὔτε θαύματα οὔτε διδασκαλίες. Ὅ,τι κι ἂν δοῦν, μένουν ἄπιστοι. Αὐτοὶ εἶνε ἡ πλειονότης.

● Ἐκτὸς αὐτῶν ὑπάρχει μιὰ μειονότης, ποὺ ὅσο πάει γίνεται καὶ πιὸ μικρὴ. Εἶνε οἱ **πιστοί**, αὐτοὶ ποὺ λένε «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

● Τέλος ὑπάρχουν καὶ οἱ ἀμφιταλαντευόμενοι

μεταξὺ πίστεως καὶ ἀπιστίας. Αὐτοὶ εἶνε οἱ **δύσπιστοι** ὅπως ὁ Θωμᾶς. Κυμαίνονται, προβληματίζονται. Ἀκοῦνε, διαβάζουν, μὰ πάλι λένε· Ἐμεῖς δὲν πιστεύουμε. Τί ἔχουμε νὰ ποῦμε σ' αὐτούς;

Σύγχρονοι Θωμᾶδες! κανεὶς μὴ νομίζει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶπε «πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα». Πουθενὰ στὸ Εὐαγγέλιο δὲν ὑπάρχει αὐτό (εἶνε δόγμα τῶν παπικῶν ἰησουϊτῶν). Ἀντιθέτως ὁ Χριστὸς μᾶς εἶπε «**Ἐρευνᾶτε...**» (Ἰω. 5,39). Ἔλα, λέει, ψηλάφησέ με. Δέχεται νὰ γίνῃ ἀντικείμενο ἐρεύνης. Κι ὅσο τὸν ἐρευνοῦμε καὶ τὸν δοκιμάζουμε, τόσο περισσότερο τὸν θαυμάζουμε. Ὑστερα ἀπὸ ἔρευνα ὁ Ντοσκογιέφσκυ, ὅπως καὶ ἄλλοι διανοούμενοι, πίστεψαν καὶ φώναξαν κι αὐτοὶ «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου». Τὸ δικό μου «**ὠσαννά**», εἶπε ὁ Ντοσκογιέφσκυ, δὲν βγήκε μέσα ἀπὸ θεωρίες, βγήκε μέσα ἀπὸ τὸ πυρωμένο καμίνι τῆς δοκιμασίας.

Σήμερα οἱ ἄνθρωποι, ἐνῶ δυσπιστοῦν στὴν χιλιομαρτυρημένη ἀλήθεια ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε, παραδόξως εἶνε πολὺ **εὐπιστοι**, ἔτοιμοι νὰ δεχθοῦν παραμύθια ἀπάτης.

Στὴ Φλώρινα ὑπῆρχε ἕνας λαϊκὸς φιλόσοφος, ὁ **Δάντης**. Στὴν ἀρχὴ ἦταν ἄπιστος. Πῶς πίστεψε; Τοῦ συνέβη κάτι συγκλονιστικό. Σὲ καιρὸ χειμῶνος μὲ χιόνι, περπατώντας στὸ δάσος νομίζω στὴν Κλαδορράχη, βρέθηκε μπροστὰ σὲ λύκου. Σκαρφάλωσε σ' ἕνα δέντρο, ἀλλὰ οἱ λύκοι δὲν ἔφευγαν· περίμεναν ὅλη τὴ νύχτα ἀπὸ κάτω, νὰ πέσῃ νὰ τὸν φᾶνε. Ἄρχισε τότε νὰ παρακαλῆ τὸ Θεὸ νὰ τὸν γλυτώσῃ. Ἐπὶ τέλους βγήκε ὁ ἥλιος, ἔφυγαν οἱ λύκοι καὶ κατέβηκε, ἀλλὰ τελείως ἀλλαγμένος· ἄπιστος ἀνέβηκε στὸ δέντρο, πιστὸς κατέβηκε. Καὶ συνέθεσε ἕναν ὕμνο, τὸν ὁποῖο ἔψαλλε·

«Ὁ Κύριος καὶ Θεός μου, / μεγάλο τὸ ὄνομά σου...

Μιὰ ἀκτίνα ἀπὸ τὸ Πνεῦμα σου / στείλε καὶ φώτισέ με...». Βλέπετε; Πρέπει λοιπὸν νὰ μᾶς συμβοῦν συνταρακτικὰ γεγονότα γιὰ νὰ πιστέψουμε;

Τώρα, ὅσο ἔχουμε καιρὸ, νὰ πιστέψουμε. Νὰ ποῦμε κ' ἐμεῖς «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου». Ὁ Χριστὸς οὕτως ἢ ἄλλως εἶνε Κύριος· κι ἂν ἐμεῖς τὸν ἀρνηθοῦμε, «**καὶ οἱ λίθοι κεκράξονται**» (Λουκ. 19,40). Ὅλη ἡ κτίσις ὁμολογεῖ ὅτι «**Εἶς ἄγιος, εἶς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς· ἀμήν**» (Φιλ. 2,11 καὶ θ. Λεϊτ.). Ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε, νὰ λύσουμε τὸ πρόβλημα αὐτό· ν' ἀπαντήσουμε κ' ἐμεῖς μαζί μὲ τὸν ποιητὴ·

«Χριστὲ σὲ τοῦτα τ' ἄπιστα καταραμένα χρόνια ποὺ δὲν πιστεύουν τίποτα οὔτ' ἀγαποῦν κανένα, ἐγὼ πιστεύω κι ἀγαπῶ ὀλόψυχα Ἐσένα.

Πιστεύω σὰν τὴ μάνα μου, πιστεύω σὰν παιδάκι, πίνω τὸ ἀθάνατο νερὸ κι ἀφήνω τὸ φαρμάκι».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**